

LLIBERTAT

FRANQUEIG CONCERTAT

ANY II. — Núm. 345

TARRAGONA, DISSABTE, 4 DE SETEMBRE DEL 1937

PREU: 15 CENTIMS

Al Censor amb tots els respectes

"LLIBERTAT", el nostre diari, en tots moments procura ésser autocensor dels seus articles. Té una especial cura en què els seus articles no s'apartin de les normes prèviament fixades per la censura. Fiscalitza els seus originals. Els sotmet a una rigurosa selecció. Procura evitar transgredir les normes fixades per la censura governativa. I no obstant es troba que en molts casos és objecte de les iras de la censura que tassa els seus originals impedit la seva publicació.

Concretament en la nostra edició d'ahir la censura tassa un article en el qual únicament feiem referència a fets que la premsa de Madrid, València i Barcelona se n'havia fet ressó. Era tractant de fets certs i irrefutables i el comentari era fent-se ressó dels fets. Precisament d'uns fets dels quals havíem tingut uns coneixements molt anteriors als de la seva publicació a la premsa barcelonina, valenciana i madrilenya, però dels quals no ens havíem volgut fer ressó a pesar de la seva certitud per a evitar el seu coneixement. Però una vegada la referida premsa se n'havia ocupat no podíem pas evitar el comentari. Ans al contrari, havíem de fixar la nostra posició que coincidia amb la premsa de referència.

Estimem doncs que la censura del nostre número d'ahir fou completament arbitrària i únicament disculpable per què el censor no havia llegit la premsa que s'ocupava de l'afer en qüestió. En altre cas la censura hauria d'haver deixat publicar un comentari completament inocu i que feia referència als comentaris que la referida premsa havien fet.

Esperem que la censura es farà càrrec de les nostres especials circumstàncies per quan comentem els fets una vegada tots els altres comentaris hi han dit la seva, i per tant no es tracta de comentaris que no són pas actuals, sinó que depenen la majoria dels casos, com el cas alludit, a comentaris aliens i que per tant han estat objecte d'altres censure que no obstant han deixat passar els comentaris degut principalment a la seva intrascendència.

Demanem per tant a la censura un tracte igual al que tenen els contraris forans. En altre cas creurem que nosaltres som objecte d'una especial consideració o millor disfavor que ens fa aparèixer com a elements discòls a tota disciplina, quan la realitat és que a conseqüència d'aquesta auto-disciplina evitem tots els temes escabrosos i que puguin portar perturbació en la forma d'exercir la censura.

Esperem doncs que la censura procurarà en tot moment comprendre l'especialitat de les circumstàncies i procurarà evitar que a nosaltres se'ns dongui un tracte de disfavor al de la premsa de les capitals. Sinó que ans al contrari, poguem dir el mateix que aquella premsa diu, que en fi de comptes no és pas res més que la veritat per crua i amarga que ens sembli. Però al públic, a la massa, al poble no s'accontenta desfigurant-li la veritat sinó presentant-li aquesta tal com és, encara que aquesta pugui disminuir-li la fe si al mateix temps, ensenyant-li els defectes, li ensenya els mitjans per a superar totes les dificultats que es presentin.

Per quan, amagar la veritat pot ésser d'efectes contraproductius i irreparables.

Senyor censor, nosaltres ja procurem ésser censors de nosaltres mateixos. Estudiem amb cura tots els casos i quan enfocem un problema és per què creiem preferible que la nostra reraguarda coneixi els seus defectes per a evitar els seus perills.

No som contraris de la censura, mentre aquesta s'exerceixi amb el coneixement necessari. Però quan no és així, quan s'ignora el que la premsa no local diu, val la pena de pensar en la seva eficàcia.

Unes dades equivocades

Parlant de l'obra de la C. N. T. en el seu pas per la Conselleria de Proveïments de la nostra ciutat hem vist al "Diari de Tarragona" uns articles que van avalats per la Federació Local de Sindicats.

Si el que es pretén amb aquests articles és demostrar que durant l'època anterior als fets de maig la ciutat estava millor assortida de productes que ara, direm que és veritat. Però si enlloc d'això s'intenta fer creure que aquesta abundància de queviures fou deguda als encerts que podríem nomenar comercials, direm rodonament que no. Aquesta negació no vol dir de cap de les maneres que nosaltres discutim al company Rueda la se-

va bona voluntat i el seu interès de procurar que els queviures no faltessin al poble. No. El company Rueda compta amb la nostra simpatia i consideració per creure que la seva conducta ha estat honrada. Potser ha ocorregut que els homes que tenien d'orientar i prestar-li el seu ajut no han estat d'una fidelitat exemplar com és necessari que ocorregui en un afer de l'envergadura com el que tenia al seu càrrec el company Rueda.

La gestió de Proveïments abans dels fets de maig no podem dir que hagi estat encertada i l'especificació que es fa en la mena de balanç publicat ho demostra a bastament. Un negoci honest no pot donar en

Els preus dels queviures són tractats finalment amb preferència pels Govern de la República i de la Generalitat i això ens aconhorta extraordinàriament per quedar demostrat la justícia de les nostres campanyes. Cal que aquesta activitat que s'imprimeix en la regularització de preus no es paralitzi ja que un abandonament per transitori que fos entonsaria l'obra que amb innegable encert han iniciat els homes de Govern. Fins a la data la puja de preus ha estat sorollosa i inqualificable i si les deficiències denunciades haguessin estat ateses amb oportunitat és segur que no s'hauria d'aplicar avui cap procediment dolorós perquè els aca-paradors s'haurien donat compte de què les disposicions dels Organismes legítims s'han d'acatar sense reserves.

No cregui el Govern que amb la publicació d'unes tarifes de preus la seva tasca estigui aconcluida. No. Cal fiscalitzar, ordenar i vigilar els llocs de venda i cal organitzar per a no fracassar. Pot ocórrer que l'escassetat de subsistències faci incorrer al consumidor en actituds reprotables i això s'ha d'evitar pel procediment que calgui. El control d'existències ha d'ésser fet amb la major urgència i per personal apte. També han d'ésser tema preferent els preus de procedència i tothom ha d'acatar les ordres del Govern.

En política de Proveïments haurien, al nostre entendre d'anar conjuntament d'acord Generalitat i Govern de la República, ja que pot ocórrer que la fixació de preus no sigui la mateixa i aleshores sorgiran conflictes i l'opinió esdevindrà desorientada. Assenyalant aquest fet per haver-lo ja observat, per això és comprensible al comerç d'endegar un afer de tanta complexitat.

Tindrem oportunitat de parlar-ne de nou. Avui ens plau remarcar el fet que considerem d'una importància cabdal per a guanyar la guerra i normalitzar la reraguarda.

En termini de quatre mesos un guany de més 2.000.000 de pessetes i només uns procediments determinats poden justificar-lo. I anem a parlar ara d'aquests procediments que convé no silenciar per tal que l'opinió estigui degudament orientada.

Com es feia l'adquisició de productes per a exportar? Molt senzillament. Unes vegades adquirint dels Comitès dels pobles mercaderies que es cedien a molt bon preu per quan procedien de "requisits" efectuades, i altres incautant-se de partides que es trobaven magatzemades a la nostra ciutat o pobles de les comarques o bé retenint les que passaven per camió o ferrocarril. Després d'aquestes incautacions o retencions d'una manera o altra s'arreglava l'assumpte, però de moment cal reconèixer que el procediment era força expeditiu. D'aquesta manera mentre hi hagués a la ciutat o comarques, oli, ametlles, avellanes o vi, el negoci no podia fallar.

(Passa a la segona pàgina)

Des d'Albacete

La Roda

II

Pocs dies fa que estem allotjats al poble de La Roda (Albacete), situat a 500 quilòmetres de la nostra aimada Tarragona; d'aquesta Tarragona que enllorem amb tota l'ànima: Oh! Balcó del Mediterrà! Quant podrem tornar-te a veure, acabada aquesta odiosa guerra!

La Roda es troba situat a 37 quilòmetres d'Albacete i compta amb 15.000 habitants. La seva temperatura a l'igual que la dels altres pobles de la regió murciana és molt variable. De dia cau un sol que crema com vulgarment es diu les "pedres". En canvi a la nit, la frescor es deixa sentir, tot i trobar-nos a barrers d'agost.

A darrers del present mes comencen les pluges en aquesta terra. Algú ens ha afirmat que molts anys plou amb intensitat fins a l'principal factor del fred regnant. cabar l'hivern. Les pluges són el

El poble, per un regular es molt bonic. Es típic veure, que totes les cases es comparen de planta baixa i primer pis. Difícil és trobar-ne de més alçada. Els carrers són molt variats. Els uns amples i els altres estrets. A la major part d'ells no existeixen aceres. Quan plou amb intensitat els carrers es troben completament envaïts de "tolls d'aigua".

Hem recorregut quasi tot el poble i el coneixem molt bé. La major part dels seus habitants distreuen el diumenge passejant-se amunt i avall del passeig que ells anomenen el "Parc" i que per cert és molt bonic. També utilitzen un llarg passeig anomenat de "l'Estació".

Solament existeix un "cine" anomenat Cervantes. Funciona els dijous, dissabtes i diumenges. Al costat de l'Estació existeix un terreny bastant gran que es aprofitat per a jugar al futbol.

Com a principals vies ens cal esmentar les següents: "Avinguda de J. Joan Garcia", "Avinguda de Racion i Cajal" i "Plaça Major".

L'ex-església avui es troba convertida en els menjadors dels soldats del destacament de Transmissions i Senyals de La Roda.

Com a cases històriques i antigues poden assenyalar-se: "Fatxa de Alcañavate", "Casa del Doctor Laencina" i la casa de la "Condesa de Villaleal", avui convertida en la caserna de "Carlos Marx", que és on ens trobem allotjats.

Des de l'Estació del ferrocarril, es presenta el poble d'una forma lònica i molt típica. Sembla talment una illa sense aigua.

El menjar escasseja molt. Moltes coses no es poden trobar i per un regular la vida es cara. El que abunda més és el pa i el vi. El pa no va racionat i així com a Catalunya solament donen 250 grams d'aquest precià aliment, a La Roda donen igualment 3 com 5 quilos.

sense necessitat de fer cues a les fleques. Val a dir, que la farina es segurament la millor d'Espanya. El vi és molt bo, per tractar-se de la regió manxega i tenir anomenada fama mundial.

D'arbres fruiters no se'n troben, tret de "pomeres" que n'hi ha per tot arreu. També abunden els "melons", molts bons per cert.

La carn que abunda més, és la de "moltó".

De centres polítics n'existeixen dos. El d'Izquierda Republicana i el de les Joventuts Socialistes Unificades.

El caràcter dels habitants es un xic aspre. N'hi ha per això que són molts bons i el primer favor que demanes, te'l fan. En canvi, altres, ens demostren que existeix molt poca cultura, dins de la classe baixa dels habitants.

La carretera que es dirigeix a Madrid i que passa per la meitat del poble ofereix a vegades un bonic aspecte. Camions i més camions passen a totes les ores del dia envers la capital de la República.

La Roda, es troba avui dia curulla de soldats catalans, ja que la major part del destacament és de Catalunya.

A l'esmentat poble sempre hi ha dominat el caciquisme i es troba bastant atrassat en qüestions socials. No es gens difícil veure a qualsevol establiment treballant als dependents, mentre el "burgès" es passeja tranquil·lament per la població. El camperol encara es troba dominat pel propietari de les terres. Durant molts anys les dretes han predominat a La Roda.

Els catalans acostumats amb la nostra aimada terra, ens costa acostumar-s'hi. No solament amb el menjar i la forma de vestir, sinó amb el caràcter de la població civil.

A l'arribar ací (val a dir la veritat), encara ens pensàvem que seria un poble més aburit, però poc a poc ens hi acostumarem i solament trobarem a mancar el carinyó dels nostres éssers volguts.

Aquesta és la impressió que hem tret de La Roda (Albacete), en pocs dies d'estar-hi.

La propera crònica s'anomenarà: "Soldats tarragonins a La Roda".

RAMON COLL i VALLS

La Roda (Albacete), agost 1937.

Aquest número ha passat per la censura

Els "AMICS DE LLIBERTAT" defensen la revolució veritable de Catalunya i lluiten lleialment per un nou estat de coses constructiu, just i humà.

Unes dades equivocades

(Ve de la primera pàgina)

Així s'arreglaven els gèneres i es feia l'exportació i després de fer l'intercanvi amb més o menys èxit, valoritzant o desvaloritzant els nostres productes, a importar queviures toquen.

Nosaltres neguem exactitud a les xifres publicades. S'han pagat els drets aranzels que té establerts el Govern de la República?

La Duana de Tarragona té pendent de liquidació molts milers de pessetes.

Altres impostos tampoc s'han pagat.

Els stocks de mercaderies requises al nostre port i estacions, prèvia entrega dels corresponents valors de requisa entregats als interessats i que la majoria els avalava la Generalitat s'han pagat? Hi ha una important quantitat a pagar i cal també que tothom sàpiga que les mercaderies de procedència o destinació a llocs que dominaven els facciosos no es pagaven. Mallorca, Nord i Sud d'Espanya tenien un bon nombre de partides ací i no s'han pagat per raons fàcils d'esbrinar.

A més cal tenir en compte que Tarragona estava atapeïda d'existències per haver sorgit en aquella època un conflicte portuari a Barcelona. Totes o la major part també foren requises i avui encara existeixen comptes pendents de liquidació. També teniem al nostre port mercaderies de procedència estrangera sense determinar la consignació i tampoc s'han pagat.

Nosaltres també sabem que la Generalitat es va veure obligada a pagar per les partides avalades quantitats que pugen unes 280 mil pessetes, tenint encara un respectable ròssec al seu favor després de deduir l'import dels suministres fets als Hospitals i Casa d'Assistència Social, d'acord amb les dades publicades en el darrer dels articles que amb la millor bona fe ha avalat la Federació Local de Sindicats C. N. T.

Tots aquests detalls desfan per complert les xifres aparegudes i cal que no desorientem res per a no desorientar l'opinió en fantàstiques quantitats que no són fidedignes.

FLOC

Francesc Pech i Grané

Ha caigut un heroi més lluitant per la llibertat del poble.

Ha caigut a les trinxeres en un atac a la baioneta mentre posava tot el coratge, aquest immens coratge que tenia Pech, per assaltar les posicions dels feixistes traïdors.

Cada dia en la lluita la nostra joventut ofrena la seva vida per la causa i són molts els que resten abatuts per a la seva glòria.

Jo coneixia el plorat amic des d'infant. A mesura que transcorria el temps hom podia descobrir en ell noves virtuts i nobles passions.

Una de les seves passions, l'esport, el va fer vibrar amb tota la intensitat, tinguent com a premi a la seva voluntat l'ésser un element dels més destacats en el futbol. Lluitador a les rengleres del "Tarragona", la seva entesa de caràcter el feu mantenir sempre ferm defensor d'uns colors durant la seva vida esportiva.

El seu esperit recte i conseqüent li feu sentir l'esquerrisme republicà ingressant a la nostra Esquerra Republicana de Catalunya en moments perillosos, mantenint-se en ella fins a la mort.

Talment com si fos un resum de la seva vida recta i clara la seva mort s'ha esdevingut quan marxava dret a l'enemic com els valents, com els herois.

Pech!, fibra, passió i nervi, els teus amics et tindrem sempre present com un exemple viu.

SALVADOR MASET

LA COSETANIA

Efectes militars i articles
per a viatge, juguets.

Angel Guimerà 2
TARRAGONA

COMISSARIAT DE PROPAGANDA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

Ciutadà:

Fes un petit esforç econòmic contribuint a la RIFA BENÈFICA PRO VÍCTIMS DEL FEIXISME, intervinguda pel Comissariat de Propaganda i l'Ajuntament de Tarragona.

Delegació: Rambla 14 d'abril, 10, baixos. Telèfon 1411.

Les nostres forces han entrat ja a Belchite!

El Seminari i la plaça de braus ocupats. Es combat intensament pels carrers de la ciutat. En dos dies els nostres caces han abatut, al front d'Aragó, 17 avions rebels

València. — Comunicat oficial de guerra del Ministeri de Defensa Nacional:

Exèrcit de Terra:

CENTRE. — Al Sud-Oest de Carabanchel Alto, les nostres tropes ocuparen dues cases i altres tres a l'Oest de la carretera de Madrid a Toledo, al quilòmetre set.

NORD. — La situació d'aquest front no ha variat en el dia d'avui, amb tot i la intensa activitat de l'aviació enemiga.

Al sector d'Oviedo, tiroteig i foc de morter.

S'han passat als nostres rengles, procedents del camp facciós, tres evadits.

SUD. — L'enemic ha desallotjat el Cortijo Masagrande i s'ha situat a les altures properes.

L'aviació facciosa bombardejà Loma de los Papeles, Miradores de Casablanca, Chorrillo i altres posicions.

Al sector de Pozoblanco, un contraatac enemic sobre la serra Tajonera produí un lleuger retrocés en les nostres forces.

Les què actuen a l'O. del ferrocarril de Penyarroya a Almorchón, després d'una forta preparació artilleria han atacat la segona línia enemiga.

S'han presentat als nostres rengles sis evadits, tres d'ells amb armament i dotació completa.

SUD TEIX. — L'enemic fou hostilitzat quan es dedicava a treballs de fortificació davant els Alifares i en altre sector de les proximitats del Teix, en efectuar un relleuament.

Al sector d'Extremadura, l'artilleria pròpia disparà contra uns camions que descarregaven a l'església de Villar de Rena i els causaren danys i baixes.

LLEVANT. — Al sector de l'Oest de Terol, la nostra artilleria baté Azor i un grup de forces enemigues que es dirigien a aquesta posició. Aconseguiren dispersar-les.

Les bateries faccioses, dispararen sobre Puntal Lázaro.

Les nostres forces han rebutjat brillantment els atacs contra les posicions al S.O. de Sierra Palomeva recentment conquistada.

En aquests contraatacs, els rebels sofriren gran crebamentament. S'han recollit cadàvers enemics, 60 fusells, 4 morters, 8 fusells-metralladores i municions.

En una de les darreres jornades, un esquadró facciós fou envoltat per dos grups de cavalleria pròpia i aconseguit per una càrrega a sabre. Es causà als rebels 14 morts.

Comunicat del front d'Aragó

EST. — Els atacs enemics fortament ajudats per aviació en direcció a Mediana, han estat rebutjats energicament per les nostres tropes.

A Belchite, hem ocupat la Plaça de Braus i el Seminari.

Les nostres forces han entrat al case de la població per tots els fronts. Es combat intensament als carrers. La situació dels assetjats és veritablement angiosa.

Al sector de Puebla d'Albortón, hem atacat les posicions enemigues i ocupat les altures a l'Est del Vértice Valdesinfor, al S. del camí de Mediana a Valmadrid i al S.O. del Vértice Sillero.

S'han fet 45 presoners i s'han presentat als nostres rengles 67 soldats amb armament, als quals cal afegir un sargent, un caporal i 14 soldats salpadors, que es presentaren ahir al sector de Belchite.

Les forces d'assalt faccioses que participen en la defensa d'aquesta plaça, han tingut 10 oficials i 40 guàrdies morts.

Exèrcit de l'aire

A la regió Est, han estat bombardejats els pobles de Villamena, Torrecilla i El Burgo, des de molt poca alçada.

Quan s'efectuava aquest bombardeig, es divisà un comboi que fou objecte d'atac.

En bombardejar l'Ermite de Sant Onofre, es feu foc antiaeri contra els nostres aparells. Les bateries que havien fet foc, foren metrallades en vol baix.

Els aparells actuaren després sobre les fortificacions de Perdigue-

ra. A la tarda, s'entaulà combat aeri.

Els nostres pilots, es trobaren davant de seixanta aparells enemics, dels quals n'abateren tres "Fiat" i un "Junker". Cinc dels avions enemics sofriren avaries de consideració. En el combat hem perdut tres aparells.

Els camps d'atterratge de Tudela i Calatayud, així com les estacions del ferrocarril de Calamocha i Daroca, foren bombardejades.

Ahir, i amb la pèrdua de tres aparells per la nostra part, foren abatuts a l'enemic un "Junker", deu "Fia" i tres "Romeos" de caça.

Notes informatives

CAL ACLARIR-HO PER A SATISFACCIO DE TOTHOM

Segons informes que hem recollit, el motiu de no suministrar ahir la racció de pa fou per culpa del delegat de Proveïments de la Generalitat a Tarragona, i això cal que quedi ben clar per a satisfacció de tothom.

Podria dir-nos el nostre alcalde si aquesta versió es certa?

A BARCELONA

Per tal d'arranjar assumptes relacionats amb les nostres comarques, ahir es traslladà a Barcelona el Comissari de la Generalitat, company Joaquim Fort.

MOVIMENT DE LA POBLACIO

Nats

Gabriel Frasquet Ripoll.

Defuncions

Benedicto Tejero Martínez, Hospital de Sang, de 25 anys.

Matrimonis

Cap.

UNA VISITA AL COMANDANT MILITAR

Una comissió del Comitè d'Enllaç visità ahir al comandant militar de la Plaça.

Rebut pel segon cap, senyor Pérez Ripoll, passaren seguidament a saludar al senyor Pérez Farràs, amb el qual departiren una llarga estona, quedant molt ben impressionats del funcionament de la Comandància militar.

Avui al matí continuarà l'entrevista.

RADIOOIENT!

Tens l'obligació de pagar la taxa per l'ús i tinença del teu aparell de ràdio!

El Decret del Govern de la Generalitat de data 27 de juliol del 1937 t'ho mana!

Però...

cal que tinguis present que aquesta taxa no és un impost amb caràcter únicament tributari.

Representarà,

LA TEVA APORTACIO DE CIUTADA ANTIFEIXISTA PER A DOTAR CATALUNYA D'UNA EMISSORA POTENT, SENSE ANUNCIS, I AMB PROGRAMES IMMILLORABLES!

Cinema Teatre Tarragona

GRANDIOS PROGRAMA CINEMATOGRAFIC PER A

DISSABTE I DIUMENGE, DIES 4 I 5 DE SETEMBRE 1937

TARDES I NITS

Jean Harlow, Franchot Tone i Lionel Barrymore, en la interessant comèdia:

Busco un millonario

La xistosa pel·lícula

Hacienda de las suyas

uns incomparables còmics Stan Laurel i Oliver Hardy.

Cop per cop

maniobres de l'exèrcit popular de la U. R. S. S.

Com a final de programa es projectarà la interessant revista d'actualitat:

Espanya al dia

NUM. 2 - TOTICIARI DE LAYA FILMS

Discurs pronunciat pel senyor Pere Coromines en la Conferència XXXIII de la Unió Interparlamentària

Senyors:

La naturalesa de la "Unió Interparlamentària" crea en el seu si un clima de pau molt agradable per als que ens volem submergits a pesar nostre dins l'ambient de passió i de crueltat propi de les llibres fraticides. Se que entre els homes ací presents hi ha representacions de trenta Parlaments Nacionals i individus pertanyents als més variats partits polítics, i què això imposa a tots un tracte de dignitat i de respecte en la discussió per als diversos i deals i interessos contradictoris que cadascu de nosaltres ve a defensar, amb el propòsit de fer-los entrar en la concòrdia comu sense la qual la "Unió Interparlamentària" hauria perdut el més essencial dels seus objectius.

El Dr. J. Tarrés

PARTS I MALALTIES DE LA DONA

Consultori al carrer

Durruti (Unió), 2, pral. —
Telèfs. 1989-1

VISITA DE 10 A 12

En el report del secretari general es reconeix que des del començament de la guerra s'ha fet evident que els espanyols "ne se lliurarien pas a una guerra fraticida en camp clos sota la mirada indiferent de l'Europa". Tant es així que no es podrà fer la història d'aquesta lluita sense discernir en els seus fets bàsics dos substratums: l'un internacional sense l'existència i sense l'acció predominant del qual ni esclataria ni es prolongaria la guerra; l'altre, interès, interior, la gravetat del qual, més que en les causes anteriors a la lluita, es troba en els fets i en les conseqüències que la mateixa lluita va portar.

Els homes d'esperit lúcid i independent comencen a comprendre que si no hagués estat denunciada el Tractat de Locarno la guerra o Espanya no s'hauria produït o s'hauria limitat a una sublevació militar fàcilment sufocada. Les quatre grans potències occidentals arien tingut el interès a salvaguardar el dret sobirà d'Espanya a la seva autodeterminació i el respecte a la independència d'un país unit amb cada una d'elles per tracte de pau i amistat lleial i cavallerosament s'haurien enfortit amb el temor de pertorbar mitjançant la divergència en l'obtenció d'avantatges secundaris els beneficis que s'obte-

nien dintre del sistema d'interessos que el Tractat de Locarno havia salvat.

El report del secretari general exposa somerament el fracàs de totes les temptatives que es feren en la primera meitat de l'any 1936 per tal de reemplaçar el sistema de Locarno i com que en juliol anaven a reprendre's les negociacions, quan la guerra d'Espanya amenaçava crear els dos blocs oposats, la formació dels quals havia intentat impedir la conferència de Locarno.

Des de llavors la guerra d'Espanya en el seu aspecte internacional fou una lluita per la conquesta de posicions en vista del futur "pacte occidental". Mentre Anglaterra i França amb el rincipi de ven salvar l'esperança del Pacte i feien tota mena de sacrificis per a evitar el trencament amb les altres dues potències, Alemanya i Itàlia venien a crear-se a Espanya mitjançant una intervenció que erròniament consideraren excessivament fàcil, una posició aventajosa que farien valer en el moment de discutir el transcurs mutuament i reciprocament, d'imposar-se les potències que conclouessin el "Pacte Occidental".

Mai no són les coses internacionals tan simples que sigui suficient una línia clara com l'assenyalada per a discutir i separar la multitud d'interessos variats que comprenen. En cert, d'altra banda que les conseqüències d'una acció poden aportar-nos del seu primer objectiu i oferir possibilitats i desvetllar apetències que en un principi no tenien valor en les directrius del nostre pensament. Salvada aquesta complicació i tenint en compte a-

del seu origen, regia a Espanya un Govern constituït exclusivament per homes pertanyents als Partits republicans sense cap participació socialista i el més alt magistrat de la República, el seu President senyor Manuel Azña, pertany al Partit d'"Izquierda Republicana". En cap dels Govers que s'han constituït després, dels quals ha format part el Partit Comunista com a un dels elements del Front Popular, no ha tingut majoria de representació essent aquest Front, com és en moments de guerra civil i per a tots els homes liberals, el que és la Unió Sagrada per a tots els ciutadans d'un poble en cas de guerra estrangera.

Itàlia i Alemanya vingueren a Espanya a lluitar per una solució que els sigui favorable en la qüestió de l'accés de les primeres matèries, en la del ríngim de la Mediterrània occidental, en les que tenen relació amb una possible redistribució dels territoris colonials d'Àfrica, en la qüestió de la limitació dels armaments en terra i per mar, i en una paraula perquè no hem proposat completar un quadre, sinó referir-me als exemples més coneguts, vingueren per motius que emanen de la seva posició internacional i no per aquetes altres per a ells ben reprobables en suficients per a justificar una guerra que no apreciarem tan difícil i costosa, com els que allegaren de lluita contra el comunisme amb el qual d'altra banda, han demostrat que saben conviure celebrant amb la U. R. S. S. nombrosos tractats, sempre que ha convingut al seu interès polític nacional.

Cadascun dels dos blocs en lluita després en el Comitè de "no intervenció" segons convenia al seu propi interès internacional fins el punt que en el futur el treball en el del Comitè haurà considerat com un episodi en el forcejar per a la conclusió d'un pacte occidental, a presència de nombrosos testimonis més o menys interessants.

La "no intervenció" s'ha evitat el que era difícil que vingués és a dir, la guerra entre quatre potències que no tenien el propòsit de combatre per ara, i es sabut que quan hi ha quatre que no volen combatre triomfa i s'imposa el que parla amb la fermesa Però s'ha perllongat la seva en aquesta desventurada Espanya, procurant que l'ajut que per un dels blocs internacionals a un dels contendents no fos bastant eficaç per a la seva victòria, perquè l'altre que li hauria permès arribar fins a això.

EL DR. JAUME SENTÍS ANFRUNS

ha traslladat provisionalment el seu despatx a la Rambla Pau Iglesias, 19, pral. — Telèfon 1180.

Per últim quan s'ha volgut acabar per on s'havia d'haver començat, això és per la represa de negociacions per a la conclusió d'un nou pacte occidental. Mr. Eden ha confessat a la Cambra dels Comuns a començaments dels mes de juny carrer que troba per a això dificultats "non pas inattendues, non pas insurmontables, mais formidables". És d'esperar que per humanitat si aquestes dificultats per formidables que siguin, no són insuperables siguin el més aviat possible vençudes. La consciència generosa

dels homes de l'occident europeu ha d'afirmar aquesta terrible necessitat d'acabar amb els horrors de la guerra d'Espanya alliberant la nostra pàtria de la pressió que exerceix damunt, d'ella la impotència de la diplomàcia per a posar d'acord Anglaterra, Alemanya, França i Itàlia no sobre els interessos secundaris per elles es litiguen a Espanya sinó sobre aquelles més fonamentals que les mantenen alives unes enfront de les altres.

Comença a fer-se evident que la qüestió espanyola és més pròpia per a greujar que per a aplanar les formidables dificultats que troba Mr. Eden quan tracta de reprendre aquestes relacions per a la ne-

festació irresistible de la voluntat popular en eleccions convocades i presidides pel Govern del rei Unes Corts lliurement enegides votaren la Constitució del 1931 i sota el seu règim normal altres eleccions d'naren la majoria a les dretes el 1933, així com el 16 de febrer del 1936 consagraren el triomf de les esquerres, en unes Corts elegides per al quadrament del 1936 al 1940.

Cap plebiscit no podia celebrar-se amb majors garanties que les d'aquestes eleccions que les d'aquestes eleccions del 1936 Foren convocades i organitzades essent President de la República el senyor Nicet Alcalá Zamora per un Govern constituït per homes de centre i de dreta que s'excediren en la protecció dels candidats conservadors i monàrquics, quan en alguns llocs, com a Catalunya, continuaven al presidi els caps dels partits de l'Esquerra. Doncs, bé, aquest Govern fou batut i el Front Popular sortí triomfant de les urnes i portà a les Corts una majoria en la qual predominaven els grups republicans amb una nodrida representació socialista i una més reduïda participació comunista. En conseqüències es constituï en crisi resolta pel President Alcalá Zamora un Govern format per elements exclusivament republicans i una crisi presidencial ocorreguda poc després portà a la primera magistratura de la República el senyor Manuel Azña, Cap del partit de "Izquierda Republicana".

El plebiscit seria procediments inadequat per a modificar o rectificar aquesta legalitat del règim constitucional d'Espanya. El ple-

Casa RIGAU

JOIES I RELLOTGES

RIGAU

Baixada Misericòrdia 14—Tel
TARRAGONA

ociació d'un pacte occidental. Precedeixi's per un moment d'Espanya i s'hauria falitit enormement aquest objectiu principal i una vegada posades d'acord les potències europees sobre les altres qüestions que no són la qüestió d'Espanya, aquesta darrera es resoldrà per ella mateixa. N'hi haurà prou per això d'afirmar el principi de l'autodeterminació que mai no havia de pagar-se a aquest membre de la Societat de Nacions que es diu Espanya, a fi que ella resolgui ara sempre les seves possibilitats de transformació política i social.

Estem doncs, davant de dues lluites una en el camp internacional el substratum de la qual acabem de presentar entre les grans potències de l'Europa occidental que pesen en joc els seus recursos diplomàtics, i una altra a l'interior d'Espanya el substratum de la qual passem ara a analitzar. L'acabament de la segona no implicaria la solució de la primera que havia començat abans i que es la causa principal de la perllongació d'aquesta. I ara anem a sostenir que acabada o solucionada la lluita internacional s'abreujaria com a conseqüència la guerra d'Espanya i s'obtidria més fàcilment la pau.

La República espanyola no fou el resultat de cap fet de força sinó conseqüència legal d'una mani-

TOS

Confits Miret

Preu: Una peseta

FARMACIA MARTINEZ

COS DEL BOU, 2

plebiscit és un procediment per ara insubstituïble quan es tracta de decidir en l'ordre internacional, d'una vegada per sempre si els homes d'un país volen ésser francesos o alemanys o si prefereixen ésser agregats a Alemanya o a Polònia. Els grans defectes del plebiscit són atenuants llavors per l'enorme for-

(Passa a la tercera pàgina)

Sugrañes, Impressor. — Tarragona

MOSTELLE

Suc de raïm sense fermentar. Indicadíssim per a malalts, convalescents, parturientes i nens.

De venda a les farmàcies i drogueries

Rafael Escofet - TARRAGONA

ENTRESOLS VALENCIA

Saldos i Novetats

Ocasions permanents

en sedes, llanes, cotons, gèneres de puat

Apodaca, 11, entresol

Tarragona